

BILTEN

me4.eu
eu4.me
ja za evropu, evropa za mene

KANCELARIJE ZA EVROPSKE
INTEGRACIJE

EU4ME: Projekat finansira
Evropska unija, a sprovodi UNDP

BILTEN

KANCELARIJE ZA EVROPSKE INTEGRACIJE

me4.eu
eu4.me
ja za evropsku evropa za mene

Sadržaj

UVODNI GOVOR	2
DOGAĐAJ KOJI JE OBILJEŽIO PRETHODNI PERIOD	4
PREGOVORI O PRISTUPANJU EU	4
KONFERENCIJE, REGIONALNI I MEĐUNARODNI SKUPOVI	5
IPA	7
SARADNJA S CIVILNIM SEKTOROM	9
SARADNJA S LOKALNIM SAMOUPRAVAMA	10
OSTALO	11

Uvodni govor

Uvaženi čitaoci/čitateljke,

Deveti broj Biltena Kancelarije za evropske integracije predstavice najvažnije događaje i aktivnosti u procesu pristupanja EU tokom trećeg kvartala 2019.

O dobrom rezultatu u pregovorima sa EU svjedoče 32 otvorena poglavlja, od kojih su tri privremeno zatvorena, i reforme koje već daju vidljive rezultate u svim oblastima.

Kancelarija za evropske integracije posvećena je koordinaciji rada pregovaračke strukture i intenziviranju aktivnosti s ciljem stvaranja opipljivih rezultata u svim poglavljima, partnerstvu i saradnji s drugim organima, kao i jačanju veza i odnosa s institucijama i članicama EU kako bi Crna Gora zauzela ravnopravno mjesto među evropskim partnerima.

I tokom prethodna tri mjeseca nastavili smo sa sprovođenjem aktivnosti u pogledu koordinacije pregovaračkog procesa, lpe, saradnje s lokalnim samoupravama i civilnim sektorom, te organizacije brojnih konferencija, regionalnih i međunarodnih skupova.

Uvjereni smo da i ovaj bilten predstavlja doprinos unapređenju informisanja, razumijevanja i znanja građana o procesu pristupanja i budućem članstvu Crne Gore u EU.

Kancelarija za evropske integracije

Sektor za informisanje o EU i procesu pristupanja EU
Generalni sekretariat Vlade Crne Gore

25. Nauka i istraživanje	12. Bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor	27. Životna sredina
26. Obrazovanje i kultura	13. Ribarstvo	28. Zaštita potrošača i zdravlja
30. Vanjski odnosi	14. Saobraćajna politika	29. Carinska unija
1. Sloboda kretanja robe	15. Energetika	31. Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika
2. Sloboda kretanja radnika	16. Porezi	32. Finansijski nadzor
3. Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga	17. Ekonomska i monetarna unija	33. Finansijske i budžetske odredbe
4. Sloboda kretanja kapitala	18. Statistika	8. Konkurencija
5. Javne nabavke	19. Socijalna politika i zapošljavanje	
6. Privredno pravo	20. Preduzetništvo i industrijska politika	
7. Pravo intelektualne svojine	21. Trans-evropske mreže	
9. Finansijske usluge	22. Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata	
10. Informatičko društvo i mediji	23. Pravosuđe i temeljna prava	
11. Poljoprivreda i ruralni razvoj	24. Pravda, sloboda i bezbjednost	

- Privremeno zatvoreno poglavlje
- Otvoreno poglavlje
- Predata Pregovaračka pozicija
- Rad na Pregovaračkoj poziciji

DOGAĐAJ KOJI JE OBILJEŽIO PRETHODNI PERIOD

1. VII 2019.

FINSKA PREUZELA PREDSEDAVANJE EU

Finska je preuzela rotirajuće šestomesečno predsjedavanje Evropskom unijom. To je treći put da Finska, po utvrđenom rasporedu, kao država članica dolazi na čelo Savjeta EU. Finska je šestomesečno predsjedavanje Savjetom EU preuzela od Rumunije, a 1. januara sljedeće godine predaće ga Hrvatskoj. Finska je pred preuzimanje predsjedavanja Savjetom EU najavila kako da će se njen program zasnivati na socijalnoj, ekonomskoj i ekološkoj održivosti Evrope. Kao ključni prioritet predsjedavanja Finci navode EU ulogu u borbi protiv klimatskih promjena. Program finskog predsjedavanja obuhvata i jačanje jedinstvenog tržišta, slobodnu trgovinu zasnovanu na pravilima, korištenje potencijala koje pružaju istraživanja, razvoj, inovacije i digitalizacija. Finci smatraju da su bolje obrazovanje i trening, regionalna i socijalna pravda i rodna ravnopravnost ključ za održiv razvoj EU i dobrobit njenih građana.

varačkog procesa, ocijenjeno je tokom posjete ekspertske misije Evropske komisije. Nezavisni eksperti su tokom višednevne misije misije na temu zaštite podataka i slobodnog pristupa informacijama razgovarali sa predstavnicima ukupno 10 organa nadležnih za pitanja zaštite podataka i slobodnog pristupa informacijama i upoznali se sa praksom u ovoj oblasti. Savjetnica glavnog pregovarača, Dragana Marković, istakla je da Evropska komisija u kontinuitetu podržava Crnu Goru u pregovorima, a da je ova ekspertska misija nastavak te podrške u pravcu ispunjavanja obaveza u ovoj oblasti.

26. VII 2019.

DRLJEVIĆ U SKUPŠTINI: DRŽAVA POKAZALA POSVEĆENOST PREGOVORIMA

Crna Gora je kontinuirano ispunjavala svoje obaveze iz pregovaračkog procesa i sada, nakon konsolidovanja snaga unutar evropskih institucija, očekuje od država članica da donesu odluku o otvaranju preostalog poglavlja u pregovorima između Crne Gore i Evropske unije, poručio je glavni pregovarač Aleksandar Drljević. On je poslanicima Skupštine Crne Gore predstavio deseti polugodišnji Izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period jul-december 2018. „Aktivnosti sprovedene u ovom periodu predstavljaju odraz kontinuirane posvećenosti ispunjenju obaveza u okviru pregovaračkog procesa i želje da se intenziviraju aktivnosti koje vode dostizanju najvažnijeg vanjskopolitičkog cilja“, rekao je glavni pregovarač.

PREGOVORI O PRISTUPANJU EU

26. VII 2019.

JAKE INSTITUCIJE VAŽNE ZA NAPREDAK U ZAŠTITI LIČNIH PODATAKA I SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

Crna Gora treba da nastavi sa jačanjem kapaciteta i odgovornosti institucija nadležnih za pitanja zaštite ličnih podataka i slobodnog pristupa informacijama, jer su te oblasti važne za napredak u vladavini prava, koji uslovljava dinamiku prego-

25. VII 2019.**PREGOVARAČKA GRUPA: INTENZIVIRAN RAD PREGOVARAČKE STRUKTURE NA ISPUNJAVANJU OBAVEZA IZ EVROPSKE AGENDE**

Tokom proteklog perioda je ostvaren značajan napredak u pristupanju EU, ali umjesto predaha, pregovaračku strukturu očekuju novi zadaci i već su preduzete aktivnosti na intenziviranju reformi koje će voditi završetku pristupnih pregovora, ocijenjeno je na sjednici Pregovaračke grupe. Dvadeseta sjednica Pregovaračke grupe, kojom je predsjedavao glavni pregovarač Aleksandar Drljević, održana je u Podgorici. Članovi Pregovaračke grupe su razmotrili tekuće i planirane aktivnosti pregovaračke strukture usmjerene na ispunjenje završnih mjerila i realizaciju preporuka iz Izvještaja Evropske komisije za Crnu Goru 2019.

Glavni pregovarač Aleksandar Drljević je ocijenio da je u prethodnom periodu ispunjen veliki broj obaveza i ostvareni značajni rezultati, ali da je u narednom periodu potrebno uložiti dodatne napore s ciljem održanja dinamike i kvaliteta procesa i, prvenstveno, daljeg unapređenja životnog standarda građana. „Pravi je trenutak za intenziviranje reformi u pregovaračkom procesu, jer je Crna Gora ušla u završnicu jedne faze pregovora, koja će biti okončana otvaranjem poglavlja 8 – Konkurencija. Nakon izbora i nove organizacije u institucijama Evropske unije, dobili smo potvrdu da je opredjeljenje Brisela kad je u pitanju proširenje na Zapadni Balkan nepromijenjeno, što nam pruža dodatnu motivaciju da se angažujemo i posvetimo našem dijelu posla“, poručio je glavni pregovarač.

18. VII 2019.**DOBRA DINAMIKA ISPUNJAVANJA OBAVEZA IZ PROGRAMA PRISTUPANJA CRNE GORE EU**

Crna Gora je, tokom prve polovine godine, od 134 obaveze planirane Programom pristupanja države Evropskoj uniji, ispunila 95, odnosno više od 70 odsto, dok će očekivana realizacija završenih propisa u narednih par sedmica značajno

povećati ukupan stepen realizacije obaveza, saopštio je zamjenik glavnog pregovarača, Marko Mrdak. Vlada je na sjednici usvojila Izvještaj o realizaciji Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2019 – 2020, za prvu polovinu 2019. „Od 134 planirane obaveze, ispunjeno je 95 (71%), od 84 planirana zakona i podzakonska akta realizovano je 52 (62%), dok je od 50 planiranih strategijskih dokumenata, ispunjeno je 43 (86%)“, istakao je Mrdak. Na sjednici je usvojena i Informacija o smjernicama Kolegijuma za pregovore za dalje funkcionisanje pregovaračke strukture, koje su definisane na 22. sjednici Kolegijuma, s ciljem intenziviranja dinamike pregovaračkog procesa i postizanja što boljih rezultata u nastavku procesa pristupanja EU.

KONFERENCIJE, REGIONALNI I MEĐUNARODNI SKUPOVI**20. IX 2019.****CRNA GORA S PONOSOM NOSI EPITET EKOLOŠKE DRŽAVE**

Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore i Zajednica opština Crne Gore, povodom obilježavanja 28 godina od usvajanja Deklaracije o ekološkoj državi Crnoj Gori, pokrenuli su akciju pod nazivom „Nek' gora zazeleni!“. Akcija je simbolično počela na dan usvajanja Deklaracije, sađenjem oko 7.400 sadnica

različitih vrsta drveća u svim crnogorskim opštinama. U Podgorici je drveće zasađeno u park šumi Tološi. U akciji su, osim predstavnika Vlade, Zajednice opština Crne Gore i Glavnog grada, učestvovali i učenici iz obližnje škole „Štampar Makarije“. „Prije 28 godina svijest o zaštiti životne sredine je globalno bila na značajno nižem nivou nego danas, tada je jedna mala zemlja samosvjesno i samoinicijativno odlučila da sebi stavi etiketu ekološke, što je tada bilo neuobičajeno. Bilo je teško nositi taj epitet, još ga je teže očuvati. Uzevši u obzir sve ove okolnosti i izazove modernog čovječanstva, mislim da s ponosom možemo da kažemo da jesmo ekološka država, jer ova Vlada definitivno stremi svemu što je zaštita životne sredine“, rekao je ministar održivog razvoja i turizma, Pavle Radulović. Glavni pregovarač Aleksandar Drljević smatra da je akcija potvrda da u Crnoj Gori postoji značajna svijest o zaštiti životne sredine i unapređenju stanja u oblasti životne sredine. „Poglavlje 27 je jedno od najznačajnijih u našem pregovaračkom procesu i na ovaj način potvrđujemo da smo spremni, uz sve kapacitete koje imamo, da izađemo na crtu svim izazovima kad je ovo poglavlje u pitanju. Zaštita životne sredine je dugotrajan proces koji nema kraja i važno je da u tom procesu učestvujemo svi“, dodao je on.

19. IX 2019.

DRLJEVIĆ: ZAHTJEVNE REFORME OBAVEZUJU NA SARADNJU VLAD E I NVO SEKTORA

Predstojeće obaveze u procesu pregovora sa Evropskom unijom i zahtjevne reforme koje Crna Gora mora sprovesti obavezuju na sadržajnu saradnju Vlade i civilnog sektora, što je jedini način za postizanje što kvalitetnijeg rezultata na putu prema EU, poručio je glavni pregovarač Aleksandar Drljević. On je, govoreći na konferenciji „Evropska luča demokratije u Crnoj Gori“, u organizaciji nevladine organizacije Identitet, istakao da je, imajući u vidu trenutnu fazu pregovaračkog procesa, pred Crnom Gorom ozbiljan posao, i da je ključna saradnja svih aktera. „Vrlo dobro sagledavamo situaciju unutar EU – novi sastav briselske administracije, aktuelna dešavanja u državama članicama i vjerujemo da će politika proširenja biti u fokusu mandata i budućeg rukovodstva u Briselu. Zahtjevnost zadatka koji nam slijede u pregovaračkom procesu obavezuje

nas na jednu punu sinergiju potencijala, odnosno sadržajnu saradnju Vlade i nevladinog sektora, kako bismo zajednički doprinijeli ostvarenju ključnog vanjskopolitičkog prioriteta naše zemlje“, rekao je Drljević.

10. IX 2019.

KONFERENCIJA O TRENUTNOM STANJU U EU: PROŠIRENJE DA BUDE U FOKUSU I NOVE BRISELSKE ADMINISTRACIJE

Evropska unija će biti kompletna tek pristupanjem zemalja Zapadnog Balkana, zbog čega je važno da proširenje EU ostane među prioritetima nove briselske administracije, uz podršku članica Unije, ocijenjeno je na konferenciji „Trenutno stanje EU i budućnost politike proširenja EU“. Ambasada Mađarske u Crnoj Gori u saradnji sa Institutom za vanjske poslove i trgovinu Mađarske organizovala je konferenciju, tokom koje je, u okviru dva panela, razgovarano o rezultatima i narednim koracima Crne Gore u procesu pregovora s EU, kao i prethodnim iskustvima proširenja. Glavni pregovarač Aleksandar Drljević je istakao da je politika proširenja u istoriji EU prepoznata kao jedan od ključnih mehanizama za jačanje jedinstva, evropskog duha i saradnje i njegovanje različitosti. „Najefikasniji pristup koji imamo u ostvarivanju naših zajedničkih ciljeva je kroz proces integracije. Takođe, integracija je najbolje sredstvo za približavanje država članica i Zapadnog Balkana za istim stolom kako bi se postigla zajednička rešenja. Kredibilna politika proširenja strateško je ulaganje u evropsku sigurnost i prosperitet i već je doprinijela miru i stabilnosti na Zapadnom Balkanu, koji se kreću daleko izvan ratova devedesetih“, rekao je on. Ministarski komesar za Breksit u Ministarstvu vanjskih poslova i trgovine Mađarske, Sabolč Takač, istakao je da EU nije kompletna bez ovog regiona. „Moramo na tome snažno da radimo i Mađarska neće biti usamljena u tom poslu, jer u EU postoji grupa prijatelja proširenja, koja može lako biti identifikovana geografski. Vjerujemo da su u procesu pristupanja Crna Gora i Srbija već dosta postigle u poređenju sa drugima. Čuli smo tokom panela da su Srbija i Crna Gora predvodnici procesa, ali ja bih ipak rekao – Crna Gora i Srbija“, naveo je Takač.

6. IX 2019.

MRDAK NA FORUMU U POLJSKOJ: PODRŠKA EU NEOPHODNA ZA USPJEŠAN NASTAVAK PREGOVORA

Svako proširenje Evropske unije doprinos je demokratizaciji čitavog kontinenta, a Crna Gora će, kao najuspješniji kandidat za članstvo, nastaviti sa pozitivnim tempom, uz neophodnu motivaciju i podršku Unije, poručio je zamjenik glavnog pregovarača Marko Mrdak. On je učestvovao na Ekonomskom forumu u Poljskoj, koji je okupio više od 4.000 učesnika - lidera iz političke, ekonomske i društvene sfere iz 60 zemalja Evrope, Azije i Amerike, uz prisustvo više od 500 novinara. Govoreći na panel diskusiji „Treba li politiku proširenja vratiti na EU agendu?“, zamjenik glavnog pregovarača je ocijenio da proces proširenja EU nije kratkoročni politički potez, već generacijski izbor zasnovan na demokratskim principima i temeljnim vrijednostima, naglasivši da ta politika ne bi trebalo da bude u sijenci stalnih izazova sa kojima se EU suočava. „Članstvo država Zapadnog Balkana u EU je obostrani interes, sa ekonomskog, političkog i bezbjednosnog stanovišta. U ekonomskom pogledu, EU je daleko najveći trgovinski partner sa zemljama Zapadnog Balkana, dok u političkom i bezbjednosnom pogledu, meka snaga EU ima suštinsku ulogu u podržavanju procesa reformi, jer odsustvo ovog uticaja može stvoriti distancu između EU i regiona Zapadnog Balkana, što kasnije mogu iskoristiti drugi geopolitički igrači“, naveo je Mrdak.

IPA

30. IX 2019.

PREKOGANIČNI PROJEKTI DOBAR MODEL ZA PREVAZILAŽENJE IZAZOVA DRŽAVA NA PUTU PREMA EU

Brojni projekti prekogranične saradnje, koje su države Zapadnog Balkana zajednički sprovele, snažan su podsticaj procesu evropske integracije i način za prevazilaženje pojedinačnih izazova na putu prema Evropskoj uniji, poručeno je na obilježavanju Dana evropske saradnje. U Podgorici je, u okviru obilježavanja Dana evropske saradnje, kojim se slave dostignuća i rezultati prekogranične saradnje, u galeriji Klub u Dvorcu Petrovića, otvorena izložba fotografija koje ilustruju

rezultate projekata evropske saradnje. Glavni pregovarač Aleksandar Drljević rekao je, na otvaranju izložbe, da je evropska saradnja model koji zemljama u procesu pristupanja pruža mogućnost da uzajamno razmjenjuju iskustva i znanja i da kroz međusobnu saradnju i saradnju s državama članicama usvajaju evropske standarde u različitim oblastima. Drljević je kazao da je Crna Gora, u periodu od 2007. do 2013. godine, veoma uspješno iskoristila mogućnosti saradnje, učešćem u 227 projekata, ukupne vrijednosti 38 miliona eura. Crnogorske organizacije i institucije i sada, u okviru tekuće finansijske perspektive 2014-2020, učestvuju u devet programa prekogranične saradnje i s istim entuzijazmom sprovode ukupno 104 projekta, u ukupnoj vrijednosti od 113,8 miliona eura. Zamjenica šefa Sektora za saradnju u Delegaciji Evropske unije u Crnoj Gori, Odrone Urbonavićute, podsjetila je da se Dan evropske saradnje obilježava od 2012. godine, ali da saradnja među državama EU i susjednih zemalja traje više do 20 godina.

16. IX 2019.

ZA PREKOGANIČNE PROJEKTE CRNE GORE I SRBIJE 3,24 MILIONA EURA

Više od tri miliona eura opredijeljeno je za prekogranične projekte Crne Gore i Srbije koji treba da doprinesu jačanju socijalne i kulturne inkluzije ranjivih grupa, kao i unapređenju kapaciteta za korišćenje turističkih potencijala obje države. Drugi poziv za dostavljanje predloga projekata u okviru Programa prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora, vrijednosti 3,24 miliona eura, otvoren je do 27. decembra. „Ovaj poziv je nastavak uspješne prekogranične saradnje između Crne Gore i Srbije započete 2008. godine, u okviru koje su u periodu od 2008. do 2018. godine, kroz četiri javna poziva za dostavljanje predloga projekata, ugovorena 43 projekta, ukupne vrijednosti 9,6 miliona eura. Projekti su realizovani ili se još uvijek

realizuju u oblastima kulture, turizma, zdravstvene zaštite, ekonomske saradnje, socijalne inkluzije, zapošljavanja, zaštite životne sredine i prevencije od rizika“, rekla je zamjenica glavnog pregovarača i nacionalna IPA koordinatorka Ivana Glišević Đurović na konferenciji održanoj u Podgorici povodom objavljivanja Poziva. Pomoćnik ministra za evropske integracije Republike Srbije Mihajilo Dašić je istakao da ova ceremonija na praktičan način pokazuje kako funkcioniše partnerstvo Vlade Srbije, Vlade Crne Gore i lokalnih samouprava obuhvaćenih ovim programom sa Evropskom unijom u sprovođenju projekata važnih za građane.

28. VIII 2019.

PREDSTAVLJEN IPA PROJEKAT „3C - PREKOGRANIČNA RAZMJENA SA CILJEM RAZVOJA KULTURE I KREATIVNIH INDUSTRIJA“

IPA projekat „3C - Prekogranična razmjena sa ciljem razvoja kulture i kreativnih industrija“ predstavljen je danas u Podgorici. Kako je naglašeno na prezentaciji, zahvaljujući tom projektu obezbijedena su sredstva za restauraciju objekta starog zatvora u Kotoru, kao i za prekogranični model saradnje u oblasti kreativnih industrija. Ministar kulture Aleksandar Bogdanović kazao je kako je predviđeno da objekat starog zatvora u Kotoru, u koji će tokom restauracije biti uloženo 1,3 miliona eura, postane kreativni hub namijenjen lokalnim stvaraocima, ali i rezidencijalnoj umjetnosti. Nacionalna IPA koordinatorka Ivana Glišević Đurović podsjetila je da je projekt 3C podržan kroz tematski poziv trilateralnog programa prekogranične saradnje za Italiju, Albaniju i Crnu Goru, te da upravo tematski projekti, zbog svog obima i konkretnih rezultata koji će se kroz njih ostvariti, predstavljaju najveću inovaciju ovog trilateralnog programa u odnosu na ostalih osam programa evropske teritorijalne saradnje u kojima Crna Gora učestvuje u razdoblju 2014-2020. Naglasila je da projekti u kojima su crnogorske institucije glavni partneri – kao što je slučaj s projektom 3C– predstavljaju posebnu odgovornost, ali i pružaju dodatne mogućnosti našim institucijama u pogledu razmjene dragocjenih znanja i iskustava s evropskim partnerima i unapređenju kapaciteta kako u upravljanju sredstvima, tako i u usvajanju evropskih standarda u različitim oblastima.

31. VII 2019.

OTVOREN CENTAR ZA POSJETIOCE: VIRTUELNA ŠETNJA KROZ SREDNJEVIJEKOVNU KANLI KULU I HERCEG NOVI

Posjetocima hercegnovske Kanli kule, uz korišćenje naočara proširene stvarnosti i 3D animacije, biće omogućeno da zakorače u srednji vijek i vide kako su ta viševjekovna tvrđava i grad Herceg Novi izgledali kroz istoriju. To će biti omogućeno kroz visokotehnički Centar za posjetioce, koji je otvoren na Kani kuli, a čije je opremanje finansirano sredstvima Evropske unije opredijeljenim kroz Interreg IPA Program prekogranične saradnje Hrvatska-Bosna i Hercegovina-Crna Gora 2014-2020 za projekat Fortress ReInvented – Inovativni pristup i digitalni sadržaji u istorijskim utvrđenjima. Ukupna vrijednost projekta, čija sredstva koriste institucije i organizacije iz četiri opštine (Šibenik, Klis, Herceg Novi i Zenica), je više od 1,3 miliona eura. „Kanli kula u Herceg Novom, Stari grad Vranduk kod Zenice, te tvrđave Sv. Mihovila u Šibeniku i Klis u istoimenom mjestu, građevine su na kojima će, zahvaljujući evropskim fondovima za prekograničnu saradnju, biti nabavljena oprema i producirani digitalni sadržaji koji će posjetiocima omogućiti da zakorače u srednji vijek i neposrednije dožive neprocjenjivu vrijednost ovog kulturno-istorijskog nasljeđa“, rekao je na otvaranju Centra glavni pregovarač Aleksandar Drljević. Predsjednik Opštine Herceg Novog Stevan Katić istakao je da je hercegnovska opština prva u Crnoj Gori koja je realizovala ovu vrstu projekta, koji će sigurno privući poklonike kulturnog turizma i unaprijediti turističku ponudu grada.

19. VII 2019.

ODRŽANI PROMOTIVNI DOGAĐAJI PROGRAMA PREKOGRANIČNE SARADNJE BOSNA I HERCEGOVINA – CRNA GORA 2014-2020

Prekogranična saradnja Bosne i Hercegovine i Crne Gore je otpočela 2008. godine u okviru finansijske perspektive 2007-2013 i kroz četiri otvorena poziva za dostavljanje predloga projekata dosad je ugovoreno ukupno 38 projekata vrijednosti 9,3 miliona eura, koji su doprinijeli unapređenju kvaliteta života u pograničnom području kroz zajedničke akcije u oblastima turizma i ruralnog razvoja, zaštite životne sredine, zapošljavanja, te društvene kohezije i povezivanja ljudi i institucija u pograničnom području, poručeno je na promotivnim događajima Programa u Žabljaku i Tivtu. Prisutni su informisani da

ukupna sredstava za IPA Program prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014-2020 iznose 8,4 miliona eura, te da su u okviru IPA II finansijske perspektive objavljena dva poziva za dostavljanje predloga projekata. Kroz Prvi poziv podržana su tri projekta, ukupne vrijednosti nešto više od milion eura, dok je postupak ocjenjivanja projektnih predloga u okviru Drugog poziva u završnoj fazi, za koji je na raspolaganju gotovo 4,4 miliona eura.

18. VII 2019.

U TIVTU ODRŽAN SASTANAK ODBORA ZA NADGLEDANJE JADRANSKO-JONSKOG TRANSNACIONALNOG PROGRAMA

U Tivtu je, u okviru ovogodišnjeg predsjedavanja Crne Gore, održan dvodnevni sastanak Odbora za nadgledanje Jadransko-jonskog transnacionalnog programa (ADRION). Na sastanku je uslovno usvojena lista projekata koji će se podržati u okviru Drugog poziva za Prioritetnu oblast 2 – Održivi region. Konačna lista projekata će biti poznata krajem jula 2019. godine, nakon završne provjere projektnih partnera. U okviru Drugog poziva, koji iznosi 34,3 miliona eura, od čega je 5,1 miliona eura iz fonda IPA, ukupno je zatražena podrška za 186 projekata. Čak 125 pristiglih projektnih predloga se odnosi na promociju prirodne i kulturne baštine, dok je 61 aplikacija odgovor na izazove u okviru ekološke ugroženosti i prevencije prirodnih nepogoda.

4. VII 2019.

40 MILIONA EURA ZA PROJEKTE CRNE GORE, ITALIJE I ALBANIJE

U Podgorici su dodijeljeni grantovi za osam tematskih projekata koji su podržani u okviru Interreg IPA programa prekogranične saradnje Italija – Albanija – Crna Gora 2014-2020, ukupne vrijednosti 40 miliona eura, od čega crnogorskim partnerima pripada 10,5 miliona eura. Na području Crne Gore, Italije i Albanije u predstojećem periodu biće sprovedeno osam projekata ukupne vrijednosti 40 miliona eura, kroz koje će biti sprovedene aktivnosti u brojnim oblastima, među kojima su zdravstvo, kultura, zaštita životne sredine i unapređenje turističke ponude. „U procesu pripreme tematskih projekata smo imali priliku da vidimo sve odlike trilateralnog modela prekogranične saradnje, koji se u finansijskoj perspektivi 2014-2020 pokazao kao veoma uspješan, budući da zemljama koje su u procesu pristupanja Evropskoj uniji pruža mogućnost da na najbolji način iskoriste iskustva i najbolje prakse države članice i na taj način unaprijede svoje kapacitete i usvoje evropske standarde u različitim oblastima“, rekla je zamjenica glavnog pregovarača i nacionalni IPA koordinator, Ivana Glišević Đurović.

SARADNJA S CIVILNIM SEKTOROM

23. IX 2019.

PREMIJER MARKOVIĆ SA NVO SA SJEVERA: CIJENIMO DOPRINOS NVO REALIZACIJI POLITIKA, POSEBNO U OBLASTI ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Predsjednik Vlade Crne Gore Duško Marković sastao se u Bijelom Polju sa predstavnicima nevladinih organizacija sa sjevera. Poručio je da je Vlada posvećena konstruktivnom dijalogu sa predstavnicima civilnog sektora, jer donosioci odluka žele da one budu odraz cijelog društva. „Potreban nam je dijalog sa NVO. Mi cijenimo doprinos civilnog sektora realizaciji politika“, rekao je premijer Marković otvarajući okrugli sto „Sarad-

nja Vlade i nevladinih organizacija – ključ razvoja civilnog društva“. Vlada se, rekao je Marković, pažljivo odnosi prema sugestijama i kritikama koje dolaze iz civilnog sektora i odgovore na njih kreira na sistematičan i održiv način. Istakao je i da su uspjesi u ispunjavanju evropske agende rezultat zajedničkog rada Vlade i organizacija civilnog društva koje su dio pregovaračke strukture. Okruglom stolu su prisustvovali i ministarke ekonomije i javne uprave Dragica Sekulić i Suzana Pribilović, kao i glavni pregovarač Aleksandar Drljević.

22. VII 2019.

PREMIJER MARKOVIĆ: SA NVO ŽELIMO KONTINUIRANO PARTNERSTVO

Saradnja Vlade Crne Gore i civilnog društva je važan preduslov za napredovanje prema EU, i još važnije, za razvoj društva kao zdrave cjeline. I upravo rukovodeći se tim ciljem, Vlada Crne Gore, će kroz politiku partnerstva i saradnje, nastaviti da unapređuje povjerenje, podstiče dijalog i saradnju, te uključuje civilno društvo u proces evropske integracije, zaključeno je na okruglom stolu „Saradnja Vlade i NVO u procesu pristupanja EU“, koji je danas održan u Podgorici. Otvaraći skup, predsjednik Vlade Duško Marković je govorio o potrebi aktivnijeg prisustva i snažnijeg doprinosa predstavnika NVO u radnim grupama. „Vlada je svjesna značaja civilnog društva za proces pristupanja Crne Gore Uniji i zato smo iskreno okrenuti ka kontinuiranom unapređenju direktnog dijaloga između Vlade i civilnog društva. Čvrstog sam stava da vaša specifična znanja, praktično iskustvo i kritičko viđenje stvari, uokvireno u konkretne i konstruktivne predloge, mogu podići kvalitet i brzinu našeg pregovaračkog procesa“. Izvršna direktorica Centra za razvoj nevladinih organizacija Ana Novaković je poručila da je saradnja Vlade i civilnog društva u procesu evropske integracije prerasla u politički kriterijum za članstvo, te da joj se u izvještaju za Crnu Goru, iz godine u

godinu, posvećuje posebna pažnja. Glavni pregovarač Aleksandar Drljević je istakao da otvorena 32 poglavlja i nekoliko spremnih za privremeno zatvaranje predstavljaju potvrdu da su uložena energija, profesionalizam i rad dobro iskorišćeni, kao i da rezultati koje smo svi zajedno postigli svjedoče da pregovaračka struktura ostvaruje svoju misiju.

SARADNJA S LOKALNIM SAMOUPRAVAMA

8. VII 2019.

VAŽNA ULOGA OPŠTINA U PROCESU PRISTUPANJA EU

Opštine imaju važnu ulogu u usvajanju i primjeni evropskih standarda i vrijednosti, zbog čega treba da nastave sa sprovođenjem projekata koji donose koristi lokalnim zajednicama i njenim građanima, poručeno je na okruglom stolu „Lokalne samouprave u procesu pregovora – uspjesi i izazovi na putu prema EU“. Generalni sekretarijat Vlade i Zajednica opština Crne Gore organizovali su okrugli sto, imajući u vidu ulogu lokalnih samouprava u procesu pristupanja Crne Gore EU, kao i potrebu jačanja saradnje državnih i lokalnih organa, posebno u dijelu harmonizacije i sprovođenja evropskih propisa i standarda. Glavni pregovarač Aleksandar Drljević poručio je da pristupanje EU, kao jedan od ključnih vanjskopolitičkih prioriteta Vlade, neostvariv bez aktivnog učešća i značajnog doprinosa lokalnih samouprava. Generalni sekretar Zajednice opština Refik Bojadžić smatra da je uključivanje predstavnika lokalnih vlasti u strukture za pregovore od izuzetne važnosti za kredibilitet procesa pregovaranja, jer lokalne samouprave, imaju odgovornost za primjenu zakona u procesu pristupanja i nakon učlanjenja u EU. Značaj lokalnih samouprava u obezbjeđivanju održivog razvoja opština i sveukupan napredak države prema EU istakao je i šef Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, Aivo Orav. „Vlada ima ključnu odgovornost u pripremanju strategije za razvoj, dok je na lokalnim samoupravama odgovornost sprovođenja konkretnih aktivnosti“, dodao je on.

OSTALO

26. IX 2019.

ĐACI DA UČE STRANE JEZIKE I INFORMIŠU SE O MOGUĆNOSTIMA KOJE EU PRUŽA

Evropska unija nastoji da svojim građanima, na 24 zvanična jezika, obezbijedi neophodne informacije o pravima, obavezama i mogućnostima i izučavanje jezika treba da bude važan dio formalnog i neformalnog obrazovanja crnogorskih učenika poručeno je na obilježavanju Evropskog dana jezika. Generalni sekretarijat Vlade je, povodom obilježavanja Evropskog dana jezika, organizovao online takmičenje za učenike crnogorskih osnovnih škola iz engleskog, francuskog, italijanskog, njemačkog i ruskog jezika, na kom je učestvovalo 435 učenika. Za 15 najboljih takmičara obezbijedene su nagrade, a imali su priliku i da posjete ambasade Ujedinjenog Kraljevstva, Francuske, Italije, Njemačke i Ruske Federacije u Podgorici i, kroz razgovor sa ambasadorima, provjere svoje znanje stranih jezika i saznaju više o kulturi i istoriji država čije jezike izučavaju u školi. Šef Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, Aivo Orav, kazao je takmičarima da je Evropski dan jezika prilika za podizanje svijesti o učenju jezika i jezičkoj raznolikosti i ohrabrio ih da nauče što više stranih jezika. Zamjenik glavnog pregovarača, Marko Mrdak, poručio je da je jezik, u stvari, polazna tačka za razvoj kulture. „On prenozi specifičnosti određene nacije, podneblja, čineći naš ambijent raznolikim i mnogo ljepšim“, rekao je on.

16. VII 2019.

URUČENE NAGRADE POBJEDNICIMA KONKURSA: NOVINARI PRENIJELI PORUKU O ZNAČAJU PODRŠKE EU

Šest novinara crnogorskih medija nagrađeno je danas za najbolje priče o procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji kojima su, kako je poručeno na dodjeli nagrada, osvijetlile teme koje se tiču svakog crnogorskog građanina. Novinari dnevnog lista Pobjeda, portala Radio-televizije Crne Gore i Radija Jadran, Jovana Đurišić, Maja Lalić Burzanović i Vuk Ilić, pobjednici su konkursa za najbolji novinski članak o procesu pristupanja Crne Gore EU, dok su novinari

Javnog servisa i televizije Prva, Borislav Višnjić, Tatjana Debeljević i Jelena Gardović, pobjednici konkursa za najbolju televizijsku priču o procesu pristupanja Crne Gore EU. Nagrađene priče se odnose na Erasmus program i mogućnosti koje on pruža mladim ljudima, pokretanje ženskog biznisa uz pomoć EU fondova, kao i značaj izgradnje postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda finansiranog iz IPA fondova. Takođe, novinari su prenijeli priče o porodici Mrdak koja je, zahvaljući bespovratnoj podršci iz EU fondova, proširila mali porodični biznis proizvodnje pljevaljskog sira, kao i o revitalizaciji kuće Iva Andrića u Herceg Novom, koja će biti obnovljena kroz EU projekat. Konkursi su realizovani u skladu sa Strategijom informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore EU 2014-2018, a u okviru projekta EU4ME koji finansira EU, a sprovodi UNDP. Autori najboljih priča su nagrađeni novčanim nagradama.

4. VII 2019.

PODRŠKA EU SNAŽAN PODSTICAJ REGIONALNOJ SARADNJI I PRIBLIŽAVANJU ČLANSTVU

Podrška i veće prisustvo Evropske unije na Zapadnom Balkanu snažan su podsticaj unapređenju regionalne saradnje i približavanju ovog dijela Evrope zajednici država i naroda kojoj on suštinski oduvijek pripada, poručio je glavni pregovarač Aleksandar Drljević na samitu u Poznanju. Drljević je govorio na temu transformacije regiona Zapadnog Balkana na putu evropske integracije, na Biznis forumu u okviru Samita Zapadnog Balkana u Poznanju. „Obzirom na svoju istoriju, kulturu, multietnički ambijent i značajne ekonomske potencijale, ovaj region je saveznik EU u dostizanju našeg zajedničkog cilja – sveukupnog napretka. Bez obzira na druge izazove, ili upravo zbog njih, Zapadni Balkan mora ostati u fokusu EU“, istakao je on.

